

TIME : 2 Hrs.

MARKS : 50

Instruction :

- 1) Attempt any three question from the first 6 questions.
- 2) Figures to the right indicate the marks assigned to the questions.
- 3) Question No. 7 is compulsory.

- Q.1** a) Discuss any eight salient features of the Indian constitution. [08]
b) Right to Education is now a Fundamental Right.' Comment. [04]
- Q. 2.** a) What is Parliament ? Answer your question with detailed structure of it. [08]
b) What constitutes the Government of India ? [04]
- Q. 3.** a) What are the special powers of Rajya Sabha ? [04]
b) Write the legislative process of passing on ordinary bill. [08]
- Q.4.** Describe in detail the role of Indira Gandhi as Prime Minister as well as Rajiv Gandhi as Indian Prime Minister. [12]
- Q. 5.** How is Supreme Court of India organised ? Examine its jurisdictions. [12]
- Q. 6.** a) President is the de Jure head while the Prime Minister is the de facto head. [08]
b) Elaborate the method of election of the President of India. [04]
- Q. 7.** Short Notes. (Attempt any two) [07]
- a) Jundicial Review
  - b) Article 32 of the Indian Constitution.
  - c) Emergency Powers, of the President.
  - d) 'We, the People.....' - the preamble of Indian constitution
  - e) The 'Six freedom's in Article 19.

वेळ : २ तास

मराठी भाषांतर

गुण : ५०

- सूचना :** १) पहिल्या सहा प्रश्नातून कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
२) प्रश्नाच्या उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.
३) सातवा प्रश्न अनिवार्य.

- प्र. १.** अ) भारतीय राज्यघटनेच्या प्रमुख वैशिष्ट्यांची कोणत्याही आठांची चर्चा करा. [८]
ब) 'शिक्षणाचा हक्क आता मुलभुत हक्क आहे.' भाष्य करा. [४]
- प्र. २.** अ) सांसद म्हणजे काय ? त्याची सविस्तर रचना सांगून तुमचे उत्तर लिहा. [८]
ब) भारतीय शासनात कोणकोणाचा समावेश होतो ? [४]
- प्र. ३.** अ) राज्यसभेचे विशेष अधिकार कोणते ? [४]
ब) सामान्य विधेयक पास करण्याची कायदेविषयक प्रक्रिया लिहा. [८]
- प्र. ४.** इंदिरा गांधी व राजीव गांधींनी भारतीय पंतप्रधान म्हणून बजावलेल्या भूमिकेचे सविस्तर वर्णन करा. [१२]
- प्र. ५.** भारताचे सर्वोच्च न्यायालय कसे रचले गेले आहे ? त्याच्या अधिकारक्षेत्राचे परिक्षण करा. [१२]

- प्र. ६. अ) राष्ट्रपती हा कायदेशीर कार्यकारी प्रमुख व पंतप्रधान हा प्रत्यक्ष कार्यकारी प्रमुख आहे. (८)
 ब) भारतीय राष्ट्रपतीच्या निवडणूकीची पद्धती सविस्तर लिहा. (४)
- प्र. ७. खालीलपैकी कोणत्याही दोन टोपा लिहा. (प्रत्येकी ७ गुण)
- अ) न्यायालयीन पुर्नविलोकन
 ब) भारतीय राज्यघटनेतील कलम ३२ वे
 क) राष्ट्रपतीचे आणिबाणी अधिकार
 ड) 'आम्ही भारतीय लोक....' - घटनेचे प्रास्ताविक
 ई) कलम १९ मधील 'सहा स्वातंत्र्य'

क्र. सं.	प्रश्न	उत्तर
१	राष्ट्रपतीचा कार्यकाळ किती वर्षे असतो?	५ वर्षे
२	राष्ट्रपतीची निवडणूक कोणत्या निकासात होते?	राष्ट्रपती परिषदेत
३	राष्ट्रपतीची कार्यकाळ किती वर्षे असतो?	५ वर्षे
४	राष्ट्रपतीची निवडणूक कोणत्या निकासात होते?	राष्ट्रपती परिषदेत
५	राष्ट्रपतीची कार्यकाळ किती वर्षे असतो?	५ वर्षे
६	राष्ट्रपतीची निवडणूक कोणत्या निकासात होते?	राष्ट्रपती परिषदेत
७	राष्ट्रपतीची कार्यकाळ किती वर्षे असतो?	५ वर्षे
८	राष्ट्रपतीची निवडणूक कोणत्या निकासात होते?	राष्ट्रपती परिषदेत
९	राष्ट्रपतीची कार्यकाळ किती वर्षे असतो?	५ वर्षे
१०	राष्ट्रपतीची निवडणूक कोणत्या निकासात होते?	राष्ट्रपती परिषदेत

pdfMachine - is a pdf writer that produces quality PDF files with ease!
Get yours now!
 "Thank you very much! I can use Acrobat Distiller or the Acrobat PDFWriter but I consider your product a lot easier to use and much preferable to Adobe's" A.Sarras - USA